

Způsob podmiňovací

1. a) Přečtěte si básničku. Vlnovkou v ní vyznačte slovesa. Určete u nich slovesný způsob.

Motýlkové

Motýlkové boubelati,
ti by měli život těžký:
křídla by je neunesla,
museli by chodit pěšky.

(Jiří Žáček: Aprilová škola; upraveno)

- b) Vysvětlíte význam slova boubelati.
 c) Jmenujte druhy motýlů, které znáte. Do jaké živočišné skupiny patří? Co o nich víte?

2. Poskládejte přesmyčky. Složte slovesa v podmiňovacím způsobu a запиšte je na linku. Na druhou linku doplňte osobu a číslo vytvořených slovesných tvarů.

chomby lichtě

syb šelpři

steby limoh

yb livazpí

syb lmohpo

chtěti bychom přešel by mohli byste zpívali by pomohl bys
1. os. č. mn. 3. os. č. j. 2. os. č. mn. 3. os. č. mn. 2. os. č. j.

3. a) Doplňte chybějící část tvaru podmiňovacího způsobu sloves.

My bychom chtěli také vidět ten film. Tam bych já sama nikdy nešla. Jirko, mohl bys mi podat tu knížku? Vy byste chtěli jít s námi? Nikdo by to lépe nedokázal. My bychom to mohli udělat. Oni by to určitě věděli.

b) V textu vyhledejte a zakroužkujte zájmena.

4. Doplňte tabulku. Nejprve doplňujte osobní zájmeno, potom určete osobu, číslo, slovesný způsob a čas. Pište zkratky podle vzoru.

zájmeno	sloveso	osoba	číslo	způsob	čas
(ona)	mohla by	3.	jed.	podm.	X
my	přišli jsme	1.	mn.	ozn.	min
ty	napiš	2.	j.	rozk.	X
my	kupme si	1.	mn.	rozk.	X
já	šel bych	1.	j.	podm.	X
on	popluje	3.	j.	ozn.	bud
vy	přineste si	2.	mn.	rozk.	X
ty	řekl bys	2.	j.	podm.	X
oni	vyprávěli	3.	mn.	ozn.	min
já	dokončím	1.	j.	ozn.	bud

6. SLOVESNÝ ZPŮSOB

Způsob oznamovací a rozkazovací

1. a) Přečtěte si text písničky. Vlnovkou v ni vyznačte slovesa. Písničku si můžete zapívat.

Dělání

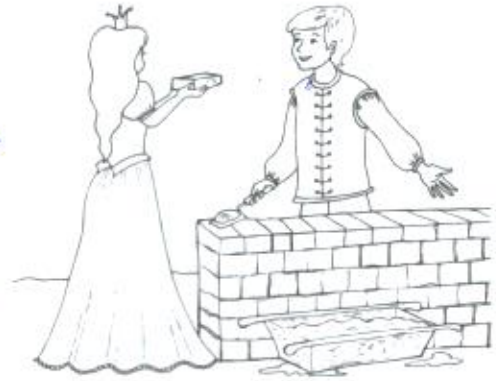
Když máš srdce zjihlé,
když máš potíže,
tak dej cihlu k cihle,
těsto do díže.

Upeč třeba chleba,
postav třeba zeď.
Žal se krásně vstřebá,
začni s tím hned teď,
začni s tím hned teď.

Ref.:

Dělání, dělání,
všechny smutky zahání,
dělání, dělání je lék.
Dělání, dělání,
to nám úsměv zachrání,
dělání, dělání je lék.

(Zdeněk Svěrák: Není nutno)

- b) Vypište všechna slovesa v rozkazovacím způsobu. (Každé sloveso napište jen jednou.)

děj, postav, začni

- c) Vypište všechna slovesa v oznamovacím způsobu. (Každé sloveso napište jen jednou.)

máš, vstřebá, zahání, je, zachrání

2. a) Přečtěte si věty. Vlnovkou podtrhněte slovesné tvary. Doplňte chybějící písmena.

Posadte se do lavic. Nechod tam nikdy sám. Jirka se vrátil zpět. Poběxme rychleji. Nebud tam do večera. Ještě si vezmu svoje věci a už jdu. Zameš schody. Vratme se raději zpět. Už zdaleka slyšíme jejich zpěv. Nenoste sem ty věci, uklidě je do skříně. Nebudme zbaběli.

- b) Vyhledejte slovesa v rozkazovacím způsobu a vypište je do sloupečků.

2. osoba č. jednotného

nechod
zameš
nenos

1. osoba č. množného

poběxme
vraťme se
nebudme

2. osoba č. množného

posadte se
uklidte
nenoste

3. a) Doplňovačka. Doplňte daná slovesa ve tvaru 2. osoby jednotného čísla rozkazovacího způsobu.

- b) Slovo z tajenky doplňte do věty.

1. přinést

P R I N E Š

2. říkat

Ř E K N I

3. snídat

S N I D E J

4. ukázat

U K A Ž

5. smazat

S M A Ž

6. zamést

Z A M E Ť

Tajenka: Slovesa ve způsobu rozkazovacím vyjadřují *přikaz* nebo zákaz.